

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320201783
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5320201783.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: C. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. K. XXX, a otca: G. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. F. XXX, Y. X. F., t. č. R. XXX, zastúpeného splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s. r. o., so sídlom Potočná 2835/1A, Čadca, IČO: 36 866 849, o návrhu otca maloletého dieťaťa na zníženie výživného, o odvolaní otca dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 14P/38/2020-43 zo dňa 23. novembra 2020, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Čadca rozsudkom č. k. 14P/38/2020-43 zo dňa 23. 11. 2020 návrh otca na zníženie výživného zamietol a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení konštatoval, že otec maloletého dieťaťa sa návrhom podaným dňa 28. 05. 2020, doplneným podaním doručeným dňa 26. 08. 2020, domáhal zníženia výživného na mal. R. z dôvodu jeho práceneschopnosti po mozgovej príhode. Je vedený na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, kde sa bol zaregistrovať po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Matka s návrhom otca nesúhlasila. Poukázala na to, že na strane maloletého, ktorý je ťažko zdravotne postihnutý, sa zvýšili výdavky v súvislosti s nástupom na špeciálnu školu v Bytči. So zníženým výživného nesúhlasil ani kolízny opatrovník.

Citujúc ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) súd návrh otca dieťaťa zamietol.

Vychádzal zo zistenia, že o výživnom bolo naposledy rozhodované rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 11P/57/2018-56 zo dňa 05. 12. 2018, ktorým bolo zvýšené výživné na maloletého zo sumy 30,- eur na sumu 60,- eur mesačne. Maloletý v tom čase navštevoval Špeciálnu materskú školu v Turzovke, mal zdravotné problémy, navštevoval neurológa, logopéda, pedopsychiatra a alergológa, v súvislosti s čím mala matka zvýšené výdavky. Matka bola na predĺženej rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a rodinné prídavky vo výške 240,- eur. Otec bol vedený ako samostatne zárobkovo činná osoba, daňové priznanie za r. 2017 nepodal. Jeho príjem súd nemal preukázaný, o maloletého sa nezaujímal.

V porovnaní s uvedeným rozhodnutím súd konštatoval zmenu v odôvodnených nárokoch mal. dieťaťa v súvislosti s jeho celkovým telesným rastom a vývojom, ako aj s nástupom do základnej školy. Maloletý navštevuje 1. ročník Spojenej školy internátnej v Bytči. Do školy denne dochádza, matka maloletého

sprevádza maloletého na ceste do školy aj zo školy. Cestovné maloletého prepláca škola, matka si musí cestovné hradíť sama. Maloletý sa v škole stravuje, za stravu sa platilo na začiatku septembra 20,- eur, išlo o poplatok za režijné náklady za obdobie september - december 2020. Jednorázovo sa platil príspevok na ZRPŠ 25,- eur, 4,- eurá mesačne sa platí za družinu. Maloletý má naďalej zhoršený zdravotný stav, je nesamostatný, potrebuje stály dohľad. Navštevuje neurologickú ambulanciu, psychiatrickú ambulanciu a v rámci školy psychológa a logopéda. Užíva lieky, chodí na injekcie, ktoré mu predpisuje psychiatricka na podporu reči. V škole navštevuje krúžky, ktoré sú bezplatné. Inak sú u maloletého len bežné výdavky na oblečenie, obuv, stravu a pod.

Matka dieťaťa je poberateľkou opatrovateľského príspevku a rodinných prídavkov, spolu cca 600,- eur mesačne. Býva spolu s maloletým v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorému prispieva na plyn a elektriku po 25,- eur, zvyšné náklady platí priateľ. Robí nákupy potravín, cca 150,- eur mesačne, pre ňu a pre maloletého. Berie lieky na tlak, za ktoré dopláca 6,- eur za 3 mesiace, platí paušál za telefón vo výške 24,- eur.

Otec dieťaťa bol od 15. 10. 2019 do 06. 05. 2020 vo výkone trestu odňatia slobody. Vo výkone trestu utrpel akútnu ischemickú cievnu mozgovú príhodu, bol práceneschopným od 06. 11. 2019 do 31. 05. 2020. Po prepustení z výkonu trestu sa bol zaevidovať na úrade práce. Jeho príjem predstavuje dávka v hmotnej núdzi vo výške cca 66,- eur mesačne. Má zdravotné problémy - vysoký tlak. Lieky si musí platiť v plnom rozsahu, pretože si neplatil zdravotné odvody. Má exekúcie, ohľadne zdravotných odvodov. Otec vlastní role, avšak s nimi nemôže v dôsledku prebiehajúcich exekúcií nakladať. Býva v dome priateľkinho syna, chcú sa však vrátiť do rodinného domu, ktorý pôvodne vlastnil on a ktorý daroval priateľke. Svoje výdavky nevedel uviesť. Otec pôvodne pracoval ako živnostník, pracoval s pílou v lese. Osoba, pre ktorú vykonával živnostenské práce, mu dlhuje sumu 3.000,- eur. Otec má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k mal. J. H., nar. XX. XX. XXXX.

Vychádzajúc z uvedeného súd dospel k záveru, že súčasné pomery na strane otca, o ktoré sa pričínil výlučne sám svojim konaním, nemôžu byť na ťarchu plnenia si zákonnej vyživovacej povinnosti voči mal. dieťaťu, ktoré nie je schopné samé sa živiť a je odkázané výživou na rodičov. Matka v podstate zabezpečuje celú starostlivosť o maloletého, otec sa o mal. dieťa nezaujíma, neplatil ani výživné, za čo bol trestným rozkazom Okresného súdu Čadca č. k. 1T/94/2019-58 zo dňa 29. 07. 2019 uznaný vinným z prečinu zanedbávania povinnej výživy. Otec aj nastúpil na výkon trestu odňatia slobody. V dôsledku svojho protiprávneho konania sa tak sám obral o príjem, ktorý by mohol mať, či už z výkonu živnosti alebo ak by sa riadne zamestnal. Súd takéto konanie otca vyhodnotil v zmysle ust. § 75 ods. 1 veta druhá zákona o rodine ako konanie, ktorým sa ako povinný z titulu zákonnej vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu bez dôležitého dôvodu vzdal možnosti zabezpečenia si primeraného legálneho príjmu (aj príjmu za odpredaj svojho domu, predajom rolí či vymáhaním si svojich pohľadávok od svojho dlžníka), z ktorého by mohol uspokojovať nároky svojich maloletých detí v doteraz súdom ustanovenej výške. Súd mal preto zato, že v danom prípade je potrebné vychádzať z tzv. potenciality príjmov na strane otca, tzn. z príjmu, ktorý by bol dosahoval za predpokladu, že by aj naďalej vykonával živnosť (keby nebol vo výkone trestu odňatia slobody), z dávok sociálneho poistenia - nemocenské či dávka v nezamestnanosti (keby si riadne platil odvody) ako aj z príjmu z predaja nehnuteľnosti (či už rodinného domu, ktorý daroval priateľke, alebo rolí, ktoré má, avšak viazne na nich exekúcia), ale aj vymáhaním si svojich pohľadávok. Preto nie je možné prihliadať na zmenu pomerov, ku ktorej došlo na jeho strane, a to aj napriek tomu, že otec je už len poberateľom dávky v hmotnej núdzi.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C. m. p.“).

2. Proti tomuto rozsudku podal otec maloletého dieťaťa odvolanie.

Otec maloletého nesúhlasil s rozhodnutím súdu s poukazom na to, že zo zdravotných dôvodov poberá sociálnu dávku 66,- eur a do práce ho nikam nezoberú. Nemá z čoho platiť určené výživné.

3. Matka maloletého dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že so znížením výživného na maloletého nesúhlasí. Otec platí výživné mesačne 10,- eur, pričom výdavky sú vyššie.

4. Otec maloletého v replike (vyjadrení k vyjadreniu matky) uviedol, že podľa jeho názoru sú splnené všetky predpoklady k zníženiu výživného, nakoľko nie je v jeho objektívnych možnostiach hradíť aktuálnu sumu výživného. Jeho zdravotný stav nie je priaznivý, je po mozgovej príhode. Bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, následne bol vedený na úrade práce a opäť sa stal práceneschopným.

V čase posledného rozhodovania bol SZČO, a teda je nepochybná zásadná zmena pomerov, pre ktorú je potrebné výživné znížiť. Do úvahy je potrebné zobrať i tú skutočnosť, že matke maloletého dieťaťa sa príjem zvýšil.

Nakoľko z vykonaného dokazovania je zrejmé, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach hradiť výživné v sume 60,- eur mesačne, žiada, aby ho súd zaviazal hradiť minimálne výživné, t. j. v sume 29,42 eur.

5. Matka v duplike (vyjadrení k replike otca) zotrvala na svojom nesúhlase so znížením výživného.

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca ani k následným podaniam účastníkov konania nevyjadril.

7. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65, § 66 C. m. p. a rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie si pre rozhodnutie zabezpečil dostatočné podklady, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza i zo správneho právneho posúdenia veci. Nakoľko aj odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C. s. p., odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje. Odvolanie otca dieťaťa nepovažoval odvolací súd za dôvodné.

9. Pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd zdôrazňuje, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Úlohou súdu rozhodujúceho o výživnom na maloleté dieťa je najmä správne určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k tomuto dieťaťu. Pri prvom určení, prípadne pri zmene rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k mal. dieťaťu, vychádzajú súdy zo zásady, ktorá ovláda každé rozhodovanie o úprave práv a povinnosti rodičov k mal. dieťaťu, že totiž rozhoduje záujem dieťaťa. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti teda súdy prihliadajú k tomu, aby boli zaistené čo najpriaznivejšie podmienky pre úspešný vývoj dieťaťa. Rozsah vyživovacej povinnosti je daný ust. § 75 zákona o rodine, podľa ktorého súd pri určení výživného prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného a § 62 zákona o rodine, v zmysle ktorého ods. 2, druhej vety má dieťa právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri skúmaní schopností a možností povinnej osoby pritom nerozhodujú len jej skutočné zárobkové a majetkové pomery, ale aj potencionálne príjmy, t. j. nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, pracovné skúsenosti a pod., nakoľko povinnosťou rodičov je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí v záujme ich náležitého telesného a duševného vývoja. Nevyhnutným dôsledkom zásady, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové možnosti, ale reálne potencionálne možnosti je i ust. § 75 ods. 2 zákona o rodine, podľa ktorého súd prihliadne k schopnostiam a možnostiam povinného tiež vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo nejakého majetkového prospechu. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napr. zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, ďalej môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené, resp. vykonával aktivitu smerujúcu k získaniu iného zamestnania, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok rozviazanie pracovného pomeru a pod. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby na strane oprávneného odôvodnené potreby dieťaťa sa odvíjajú predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu či nadania, pričom sa zohľadňujú predovšetkým náklady slúžiace na uspokojenie výživného v pravom slova zmysle, akými sú oblečenie, obuv, strava, hygienické potreby, zabezpečenie bývania, v závislosti od veku dieťaťa i úhrada športových, kultúrnych, spoločenských potrieb tak, aby sa prostredníctvom stanoveného výživného zabezpečila primeraná úroveň zodpovedajúca úrovni detí jeho veku.

10. V zmysle § 78 ods. 1 zákona o rodine právoplatné rozhodnutie o výživnom možno zmeniť (len) keď dôjde k zmene pomerov, a to či už na strane výživou oprávneného alebo výživou povinného, prípadne na oboch stranách. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane výživou povinného či oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine. Takouto zmenou môže byť napr. strata či nadobudnutie zamestnania (pričom v prípade straty zamestnania je potrebné skúmať príčiny tejto straty), dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej

či zánik existujúcej vyživovacej povinnosti, zmena majetkových pomerov, zmena schopností, možností poskytovať výživné, nástup do predškolského zariadenia a následne nástup školskej dochádzky, prechod medzi jednotlivými stupňami školskej dochádzky, nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti samostatne sa živiť, uzavretie manželstva a pod. Pri rozhodovaní o zmene výživného je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného v dobe skoršieho a nového rozhodovania. Inak sa pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov používajú zásady, ktoré sú rozhodujúce aj pre určenie príslušného druhu výživného.

11. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní v danej veci správne vychádzal z porovnania pomerov v čase posledného rozhodovania o výživnom na maloleté dieťa a súčasných pomerov tak na strane maloletého dieťaťa, ako aj na strane výživnou povinného otca dieťaťa. Pokiaľ otec dieťaťa v odvolaní (rovnako ako v návrhu na zníženie výživného) poukazoval na svoj zdravotný stav a výšku príjmu, ktorý predstavuje dávka v hmotnej núdzi, okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z potenciality príjmov na strane otca, pričom svoje úvahy v tomto smere i náležite odôvodnil (body 23., 25., 27. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

12. Okresný súd správne prihliadal na skutočnosť, že otec sa v dôsledku svojho protiprávneho konania (v súvislosti s odsúdením za úmyselný trestný čin) pričínil o stratu príjmu, neplatením si odvodov na zdravotné a sociálne poistenie sa obral o nároky na dávky sociálneho poistenia a zapríčinil vznik dlhu na poistnom, ktoré je vymáhané v exekučnom konaní, v dôsledku čoho nemôže disponovať so svojim majetkom. Rovnako správne súd prvej inštancie prihliadal aj na skutočnosť, že otec maloletého previedol svoju nehnuteľnosť na inú, jemu spriaznenú osobu, darovacou zmluvou, čím sa vzdal majetkového prospechu. Ako konštatoval i súd prvej inštancie, je zrejmé, že otec maloletého svojou vlastnou činnosťou zamedzil zlepšeniu svojich majetkových pomerov, za ktoré konanie otca nemožno sankcionovať maloletého R., na ktorého strane došlo k zmene pomerov, s ktorou sú spojené zvýšené výdavky - je starší, nastúpil do základnej školy, pričom ide zároveň o dieťa so zhoršeným zdravotným stavom (mentálne zaostanie 1. stupňa).

13. Pokiaľ ide o zdravotný stav otca, aj keď je nesporné, že otec maloletého má zdravotné problémy, počas konania (pred súdom prvej inštancie, a ani v štádiu odvolacieho konania), neosvedčil stav, v rámci ktorého by nebolo v jeho reálnych možnostiach zabezpečiť finančné prostriedky na svoj život, ako aj na plnenie svojej vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletému R. (ale aj vo vzťahu k svojmu druhému maloletému synovi). V konaní nebolo preukázané, že by zdravotný stav otca tomuto dlhodobo bránil vo vykonávaní akejkoľvek zárobkovej činnosti, kedy by bol závislý len na dávkach poskytovaných štátom.

14. Vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu, vrátane výroku o trovách konania, podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52, § 58 C. m. p., v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keď nezistil dôvody pre priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)